

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere, Catedra de Limbi clasice / Facultatea de Istorie,
Centrul de Studii Clasice și Creștine / Institutul de Cercetări Interdisciplinare
Academia Română – Filiala Iași
Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”
Societatea de Studii Clasice din România, Filiala Iași

ANTICHITATEA ȘI MOȘTENIREA EI SPIRITUALĂ

Simpozion național cu participare internațională
Iași, 28-29 noiembrie 2024

Joi, 28 noiembrie
UAIC, Sala Ferdinand & Online

11.00 – 11.10

Deschiderea Simpozionului

Conf. dr. Claudia TĂRNĂUCEANU, Decan al Facultății de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”
din Iași

CS I dr. Gabriela HAJA, Director al Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”,
Academia Română – Filiala Iași

11.10 – 13.10

Concilium Nicaenum 1700

Moderator: Ana-Maria GÎNSAC

Daniel Niță DANIELESCU, *Câteva considerații asupra „îndemnurilor” împăratului Constantin cel Mare adresate Părinților participanți la Sinodul ecumenic de la Niceea (325)* ♦

Laura BĂDESCU, *Autoritatea unui topos al imaginarului damnării în cultura română veche: Conciliul de la Niceea* ♦

Gabriel-Viorel GÂRDAN, *Cuvântarea lui Constantin cel Mare la adunarea Sfinților – depoziția publică a unui împărat convertit* ♦

Elena CHIABURU, *Aplicarea dreptului canonic în domeniul cărții românești vechi tipărite*

Marina VRACIU, A. M. *Ghezen și lucrarea sa „Din istoria traducerii simbolurilor de credință în spațiul slav” (Petersburg, 1884)*

Pauză de prânz

Joi, 28 noiembrie
Academia Română – Filiala Iași, Sala mică de conferințe & Online

15.00 – 16.30

Philologica et Theologica

Moderator: Mirela AVERIKIOS

Iulian HRUȘCĂ, *Ovidius. Comparația epică în „Metamorfoze”*

Alla APOPEI, *Nicolae Dabija – poet al precuvântului*

Liviu PETCU, *Claritatea, expresivitatea și gravitatea stilului omiletic augustinian*

Mihai BALTAG, *Orosius – istoric creștin vs istoric al creștinismului*

Pauză de cafea

16.45 – 17.45

Hortamen ad legendum

Moderator: Constantin-Ionuț MIHAI

Dante Alighieri, *Despre elocința în limba vulgară* (ediție bilingvă), traducere de Delia Breza, comentarii de Delia Breza, Anca Meiroșu și Alexander Baumgarten, studiu introductiv și bibliografie de Alessandro Raffi, Polirom, Iași, 2022 (prezintă **Emanuel GROSU**)

Marcus Aurelius, *Meditații*, traducere și note de Mihaela Paraschiv, Grup Editorial Litera, București, 2024 (prezintă **Bogdan GUGUIANU**)

Vladimir Agrigoroaei, Ileana Sasu (ed.), *Translation Automatism in the Vernacular Texts of the Middle Ages and Early Modern Period*, Seria „Biblia Vernacula” 1, Turnhout, Brepols, 2023 (prezintă **Ana-Maria GÎNSAC**)

Adamantius. *Annuario di Letteratura Cristiana Antica e di Studi Giudeoellenistici*, vol. 22 (2022), Morcelliana, 2023 (prezintă **Constantin-Ionuț MIHAI**)

Pauză

18.00 – 19.50

Historica

Moderator: Nelu ZUGRAVU

Beatrice GIROTTI, *Virilità e femminilità. Ammiano Marcellino e la „Historia Augusta” nel progetto #etiamego* ♦

Manuela MONGARDI, *Nuove forme di rappresentazione delle „Augustae” nel III secolo d.C.: il caso dei miliari* ♦

Moisés ANTIQUEIRA, *A short textual note on Aurelius Victor’s „Historiae abbreviatae” 1.1* ♦

Nelu ZUGRAVU, *Di nuovo su Giuliano in Scizia* ♦

Vineri, 29 noiembrie
UAIC, Sala Ferdinand & Online

9.00 – 10.30

Historica

Moderator: Iulian-Gabriel Hrușcă

Alex-Marian CORNEA, *Viața economică din Pompei reflectată în sursele literare și epigrafice*
Silviu ANGHEL, *Cui prodest? Despre cum vedeau constantinopolitani statuile antice în Evul
Mediu* ♦

Marius DIACONESCU, *Farkas Kovacsóczy despre originea romană a românilor în „Dialogul despre
guvernarea Transilvaniei” din 1584* ♦

Ana HAMAT & Ștefan GEORGESCU, *Castrele din sud-vestul Daciei romane față în față cu schimbările
politice din secolul al XIX-lea și primul sfert al secolului al XX-lea. Valoarea fizică și politică
a Antichității* ♦

Pauză de cafea

10.45 - 12.15

Philologica et Theologica

Moderator: Bogdan GUGUIANU

Adrian PORUCIUC, *Rugăciunea Domnească în Biblia gotică a lui Wulfila (sec. IV)*

Amelia Sandu ANDRIEȘ, *Testamentul creștin în secolul al XVI-lea spaniol. Exemplul umanistului
Alejo Venegas de Busto*

Otilia URS, *Hagionime în însemnări românești vechi: observații privind evoluția formei*

Florentina NICOLAE, *Grecisme și latinisme savante în „Biblia” lui Ion Heliade Rădulescu*

Pauză de prânz

14.00 – 16.00

Litteraria

Moderator: Liviu PETCU

Claudia TĂRNĂUCEANU, *Strategii ciceroniene de discreditare a adversarului: „Divinatio in
Caecilium” – studiu de caz*

Petruț-George BRAN, *Considerații despre definiția organizării politice la Cicero („De re publica”
1.25.39)*

Emanuela LUE, *„Amo, amas, amat”. Spații, limbaje și barbarii*

Andreea Lavinia CIUCIOIU, *Magie și vrăjitorie în „Măgarul de aur” de Lucius Apuleius* ♦

Bogdan GUGUIANU, *Procedee retorice la Gorgias din Leontinoi. Antinomia și reabilitarea tezei
mai slabe*

Pauză de cafea

Vineri, 29 noiembrie
UAIC, Sala Ferdinand & Online

16.15 – 18.00

Philologica

Moderator: Emanuela IUIE

Diana CĂRBUREAN, *Latinismele juridico-administrative existente în praviile de drept laic din Moldova și Țara Românească și în sursele greco-bizantine ale acestora. Perioada 1646 – 1820* ♦

Dana NICA, *Emplois latinisants et effets médiapoétiques dans „Le Canard enchaîné”*

Mihaela LUPU, *La créativité lexicale – un pont entre les langues romanes et les langues germaniques*

Mirela AVERIKIOS, *Strategii de traducere în „Antologia de cântece populare grecești” de Ioan D. Caragiani*

Concluzii

Participanți

Amelia Sandu ANDRIEȘ, Alla APOPEI, Mirela AVERIKIOS, Mihai BALTAG, Elena CHIABURU,
Daniel Niță DANIELESCU, Ana-Maria GÎNSAC, Emanuel GROSU, Bogdan GUGUIANU, Iulian HRUȘCĂ,
Emanuela ILIE, Mihaela LUPU, Constantin Ionuț MIHAI, Dana NICA, Liviu PETCU,
Adrian PORUCIUC, Claudia TĂRNĂUCEANU, Marina VRACIU, Nelu ZUGRAVU
(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Silviu ANGHEL (Cercetător independent)
Moisés ANTIQUEIRA (Universidade Estadual do Oeste do Paraná, Brazil)
Laura BĂDESCU (Academia Română, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”)
Diana CĂRBUREAN (Universitatea din București)
Andreea Lavinia CIUCIOIU (Universitatea „Ovidius” din Constanța)
Alex-Marian CORNEA (Muzeul Vrancei)
Marius DIACONESCU (Universitatea din București)
Gabriel-Viorel GÂRDAN (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca)
Ștefan GEORGESCU (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța)
Beatrice GIROTTI (Alma Mater Studiorum – Universit  di Bologna)
Ana HAMAT (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța)
Manuela MONGARDI (Alma Mater Studiorum – Universit  di Bologna)
Florentina NICOLAE (Universitatea „Ovidius” din Constanța)
Otilia URS (Academia Română – Filiala Cluj-Napoca,
Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”)

Organizatori

Conf. dr. Claudia TĂRNĂUCEANU
CS III dr. Constantin-Ionuț MIHAI
Lect. dr. Iulian HRUȘCĂ
Asist. dr. Bogdan GUGUIANU
CS II dr. Ana-Maria GÎNSAC
Dr. Mirela AVERIKIOS

Secretariat

simpozion.antichitatea@gmail.com
www.filologieclasica.ro